

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 22

Lýsingarprísur fyri mm: 20 øyru á
1. síðu, 15 øyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 31. mei 1952

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárid

25. Árg.

Aðalfundur í Skipafelaginum Føroyar

Aðalfundurinn varð hildin friggjadagin 23. mei í Klubbanum.

Edw. Miltens ið er formaður nevndarinnar greiddi frá farna ári. Gjøgnumgekk roknskapin ið sýndi eitt yvirskot uppá slakar 100.000 kr. Hetta var nakað minni enn árið fyri, og kom tað av kolaprisinum ið var farin upp og harafturat mistu teir tveir túsar vegna vefkallid í fjór.

Samtykt varð, at vinningsbýtið skuldi verða 5 % kr. 9.500.

Gamla nevndin varð afturvald, sama við grannskoðarunum.

Z. Niclasen, stjóri greiddi frá tí nýggja skipinum og hevði tekningar liggjandi frammi.

Missurin av gamla Tjaldur var stórvur, tí tað hevði kostað so nógv at gera í stand, at bert kr. 100.000 vóru eftir av tryggingarpeninginum. Hetta Tjaldur varð so keypt fyri 100.000 og kostaði áðrenn tað var klárt at sigla 2,4 mill. Tá ið keypslag varð gjørt uppá nýggja Tjaldur skuldi tað kosta 3,7 mill., men av orsökum uttanfrá kemur tað at kosta 9,5 mill.

Peningurin til skipið er komin á henda hátt: statslán 3 mill., 1. veðhald 4½ % p. a. í 20 ár; Alborgs skibsværf 3 mill. 2. veðhald 6 % p. a. í 10 ár við lögtingsábyrgd; frá Skipafelagnum kr. 2 mill. Roynnt hevur verið at fáa obligatíonslán, men eru bert 150.000 kr. teknaðar, væntast 200.000. Nýggjur partapeningur ikki teknaður enn. Føroya Løgting ið er størsti partaeigari hevur ikki sagt frá enn hvussu nógv teir vilja tekna.

Roynnt hevur verið at selja gamla Tjaldur, men verður ikki nógv til avlops, tí Alborg skibsværf skal hava 600.000 kr. av tí peningi so skjótt selt er.

Rakstrarútreiðslurnar verða ikki stórra til nýggja enn tær eu til hetta Tjaldur.

Stjórin helt fyrri, at figgjarnevnd lögtingsins fekk at vita av i góðari tíð, at skipið kom at verða nógv dýrari enn ætla, og fingi teir eisini at vita, at teir kundu selja bygningin tá við einum vinningi uppá góðar 3 mill., men óntu teir ikki. Nú kann tað ikki seljast uttan hall. Helt annars, at Lögtingið kundi hjálpt teimum til at fingið Marshallán. Men eitt var víst, fekkst slóð ein millión ikki, fekkst einki skip.

Jógvan á Dul og L. Breckmann hildu tað vera hættisligt at gera so stórt skip bert til Danmarkar sigling, roynnt skuldi veið at fingið samarbeiði yvir Kistiansund og Lerwick eisini. Til hetta helt stjórin, at tað teir

høvdu roynnt av hesi sigling fór tað at geva stórt hall.

Tjaldur verður sjósett 28. juni, og verður liðugt um ársskipti.

Skipið er 14 fútu longur og 6 breiðari enn Drottningin, og er nakað stórt til dagin í dag, men væntast skjótt at vea litið nokk, gongur 16,4 mil. Hevur motor, so brenninýtslan skuldi verði eftir nógaldandi prísar 15 tús. minni fyrri túsir, og verður siglingatiðin eitt samdøgur minni hvønn vegin.

— og tvøst verður at fáa

Nær? — So skjótt Landsstýrið ella tingið taka einkarrætt p/f Sperms, er frítt hjá tinginum at veiða stórval, men biða teir til felagið er veruliga rættarsteðga, ætlandi ikki fyrr enn um 16. vikur, verður einki tvøst í ár.

Nú stendur til teir FIMTAN eisini sambandið:

sleppa vit at blóðga knívin?

Enn fjöldin tolin biðar.

+

YMISK TÍÐINDI

I morgin giftast í Klakksvík Elisabeth Olsen úr Klakksvík og Dánjal Michalsen úr Kumoy. Tívdagin Olga Hansen úr Kollafirði og Herluf Thomsen úr Nólsoy.

Annan hvítusunnudag hava Jóhanna og Jóhan Matras við Gjógv og mikudagin Lydia og Jóan Pauli Bech úr Porkeri silvurbrúðleyp.

I dag verður Ellen Lützen, Havn 70 ár, i morgin Anna Sofia Thomsen, Vági 80. týsdagin Sunnuva Kristianna Müller, Porkeri 75.

I vikuni hevur Jóhs. A. Næs verið í Havn við skúlabörnum úr Vági. Tey hava hugt at virkjum og øðrum í høvuðsstaðnum.

Tjaldrið fór úr Keypmh. í gjár og verður her mánadagin.

Eykaskip hjá Skipafelagnum fermir í Aalborg um miðjan juni.

»Frida», dansk skonnart, hevur skipað upp sykkjagóðs. »Anette S.» skipað um timbur og sement. »Vesturvik» skipað upp farm úr Danmark.

Munnliga próvtøkan byrjar í komandi viku. 3. juni byrja studentarnir. Prógvdomarar koma við Tjaldurinum, teirra millum Chr. Matras, professari.

Nýggja K. F. U. M.-húsið verður vígt í morgin.

12. juni fer Hvalbiartrolarin »Dráttur» undir hamarin.

»Gudrun» úr Klakksvík og »Grundick» hava lagt fiskin upp í Havn. »Grundick» hevði 350 skp.

Fyrsti skiftirættarfundurin við Spermbúgvinum verður hjá sorinskrivarinum 25. juni kl. 9.30.

I óveðrinum mikumorgunin vóru menn bangnir um tveir Havnarbátar. Suðurfarið, Kúrberg og Lambanes fóru at leita og funnu annan bátin. Hin báturin hevði sett upp á Bórðini.

Býráðið samtykti á býráðsfundi týsdagin at fara undir nýggju kommunuskúla byggingina á realskúlaökinum. Petur Niclasen, ið hevði lægsta boð, 245.777 kr., fekk arbeiðið at grava grundina, gera kloakkir og at støypa niðastu hæddina.

Halló, Klakksvík her!

TB var her seinasta sunnudag. I. lið hjá KÍ vann TB 2—1, og II. lið hjá KÍ vann TB við 2—0.

KÍ skal til Havnar 2. hvítusunnudag við báðum liðunum at leika landskappingardyst móti HB.

»Loch Lomond», enskur trolari, var her týsdagin á veg til marknaðin. Hevði bert 200 ks.

Heimkomin skip: »Atlantsfarið» 200 skp., »Esther» 250 skp., »Gudrun» 280 skp., »Fimmsystrar» 280 skp., »Carlton» 300 skp.

Til Grönlands eru farin »Skálanes», »Liliec», »Polarstjörnan», »Fugloye», ið hevur ligið á Havnini fór í gjárkvöldið.

»Energy» var her í vikuni. Teir komu av Suðurlandinum. Mettu veiðuna til 100 skp.

»Silja», norsk flutnings-skip var her í vikuni við salti til p/f. Kjölbro. »Polo» stendur á sleipustöðini. Fær nýggjan motor ísettan.

»Pállsdrangur» skal til Íslands við snóri.

»Atlantsfarið» ger klárt at fara til Grönlands.

Eingin útróður hevur verið hesa vikuna vegna vána veður.

»Lestene», norskur bátur, var her í vikuni. Er á hákellingaveiðu.

»Sjúrðarberg» hevur fjarritað heim úr Grönlandi og siga frá nógvum fiski. »Sjórman» og L. I. F. (1. lið kvinnur) leikaðu javnt, 0—0, her sunnudagin.

Nógvir norskir bátar hava verið her í vikuni eftir fólk.

»Barmur», ið fór higan til Grimsby, er nú á veg til fiskiskap.

Kallakórið »Geysir»

Sum lýst í blaðnum kemur kallakórið »Geysir» av Akureyri higar við »Heklu» komandi týsdag og hevur konsert í Sjonleikarhúsinum týsdagin.

Ætlandi kemur Hekla á Havnina kl. 10 týsmorgunin og fer av stað aftur um kvöldið. Væntuliga verður konsertin kl. 4.

Kórið hevur 30 ára stovningardag í ár. Tessvegna hevur kórið gjørt eina ferð uttanlands. Tey hava verið í Trondheim, Molde, Aalesund, Bergen, Haugesund, Stavanger og Oslo í Noreg, Göteborg í Svøríki og Aalborg og Keypmannahavn í Danmark. Nú á heimferðini vitja tey Føroyar.

Við eru 40 sangarar. 30 av teimum hava konuna við. Hartil eru 90 onnur ferðafólk við.

Songstjóri er: Ingimundur Arnason.

Mynd av kórinum er at siggja í sýnisglugganum úr »Sýruni».

Sjálvt um tíðarskeiðið fyrri konsertini ikki er so lagaligt er eingin ivi um at hópur av fólki vil vitja í Sjonleikarhúsið.

TANNKLINIK

Dr. Jakobsensgata, 11 Tórshavn.

Viðtalutíð kl. 10—13 og 14—16

Leygardag 10—13

Máltráður, 717.

Magnus Jensen, tannlækni.

Føroya

SOSIAL-DEMOKRATUR

Blaðstjóri
VILHELM SØRENSEN

Prent:
A. ØSTER

Sætt og høyr

I heyst og síðsta summer fóru mangir føroyskir sjómenn av landinum og út at sigla, rýmdu undan krepuni og dýrtíðini. Vit hava her fingið fatur á brævi frá einum teirra, ið var staddur í Kánada í vár, meðan sáttmálastríð var í Føroyum og skipini lógu. Her er eitt brot úr brævinum.

Góði vinur!

Takk fyrri brævið. Eg var heilt bilsin at frætta frá tær; eg helt at kanska var tú staddur her yviri — komin í Smirlí kanska — men so kom eg at minnst til at Smirlí siglur ikki henda vegin longur tí at Gjáarmenn gjördu »vrvöl» yvir at teir sóu hann so sjáldan. — Eg takki fyrri tíðindini, hóast litið gott var at frætta, eg skilji at umstøðurnar eru sera vánaligar heima — tað var harmiligt at tað skuldi enda so í Føroyum, nú ið vit hövdu fingið eitt sindur av ambóðum at veiða við — men kortini var ikki stórt annað væntandi. Við 25 »hösnarreyvum» á odda má landið fara á húsagang — men tað harmiliga er tað at teir ivaleyst spæla fríir av øllum, og sjálvandi vera »apurnar» at fáa tað tyngstu byrðuna.

Teir stóru, tjúkkur og feitu og býttu ráðandi harrarnir hava onga skuld í hesum; o nei vælsigna. — tað er bara »feil disponerað» og »ov litið drigið». — Nei, um allir vildu sum eg, so skuldu teir verði hongdir upp eftir eygnaloknum, hóttaðir og noyddir at blunka. — tá kundu teir sloppi at roynst seg.

Eg og fleiri við mær ivast í at flyta úr Føroyum. Men eg haldi tað vera nógv fyrri og býtt at tveita pengarnar, og vinni í landinum, burtur í órvitiliga stórum skatti heima í Føroyum, og sum ongantíð sæst nakað aftur av. Eg havi til dómis tosa við menn her umboð, sum tjena tað sama sum eg, og teir hava ikki meir enn góðan trýðing í skatt av tí sum eg havi, og sumuleiðis er við húsaleigu — hon er kanska ikki so nógv lægri; men harafturfyrri so búgva tey betur, hava meiri tíðarhóskandi hús, og tað hevur eisini sít virði. Men tað er nógv fyrri kortini at noyðast at rýma av landi, bara tí at 25 neytakonur hava gjørt í skomm og last í atburðin. — Eg fekk ein dagin nógur bløð sendandi heimanífrá, har vóru øll bløðini líka frá tí eg fór og til nú, so eg havi fingið alt við, tað vil siga næstan alt, — eg hevði bara ikki hug at lesa meir, so eg tók og tveitti alt fyrri boð á leiðini yvir til Kánada. — Vit vóru tá komnir á New Foundlandsbankarnar, so nú situr helst onkur stór skóta og lesur Dimmalætting ella onkur kongafiskur við Fjúrtaða. — tað dámar teimum at skipini liggja, betur fríð fáa tey. — — —

MILLUM UNGFÓLK

Meðan Anna var í Havn

I dag fekk Anna soljóðandi telegramm av Suðurlandinum:

»Fisket almindeligt. Stop. Sejler hjem i kærlighed til dig.

Pól Petur, 3rd man.»